

بدانید

مردم،

منم

فاطمه!

روایتی منظوم از داستان فتح خیبر، جریان فدک
و ترجمه‌ی منظوم خطبه‌ی فدکیه حضرت زهرا علیها السلام

عیسی ثاقب بخشایش

مرشنامه	: ثاقب بخشایش، عیسی
عنوان و پدیدآور	: بدانید مردم منم فاطمه! روایتی منظوم از داستان فتح خیبر، جریان فدک و ترجمه‌ی منظوم خطبه‌ی فدکیه حضرت زهرا (ع) / عیسی ثاقب بخشایش
مشخصات نشر	: تهران: مؤسسه انتشارات مسیا، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ ص
شابک	: 978-600-6980-44-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: فاطمه زهرا (ع)، ۸ قبل از هجرت - ۱۱ ق - شعر - نظریه درباره فاطمه زهرا (ع) - پیامها و سخنرانیها
موضوع	: شعر فارسی - قرن ۱۴
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ب ۴ الف / PIR ۸۳۳۸
رده بندی دیویی	: ۸ قا ۱ / ۶۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۸۸۴۶۵

بدانید مردم منم فاطمه!

عیسی ثاقب بخشایش

تهیه و تنظیم: مؤسسه فرهنگی و هنری پیام فاطمه (ع)

ناشر: مسیا

چاپ اول / زمستان ۱۳۹۳ / شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۷ - ۴۴ - ۶۹۸۰ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت: ۶۰۰۰۰ ریال

مراکز پخش

۱. قم: خیابان شهداء، کوچه ییگدلی، کوچه نهم، پلاک ۱۵۷، تلفن: ۳۷۸۳۹۹۹۱ - ۰۲۵ - تلفکس: ۳۷۸۳۷۲۵۱ - ۰۲۵
۲. تهران: خیابان شریعتی، پل سید خندان، نرسید به خیابان شهید کابلی (دبستان)، پلاک ۱۳۴۸، زنگ دوم، طبقه سوم، تلفن: ۸۸۴۹۸۳۲۰ - ۰۲۱

فهرست

پیش گفتار ۹

داستان فتح قلعه‌ی خیبر

سر آغاز کلام و پایان حسرت یک عمر ۱۵

آغاز ماجرا ۱۶

مشکل بزرگ در فتح آخرین قلعه ۱۷

حدیث رایت و سردار کزار ۱۸

بازتاب کلام پیامبر ﷺ ۱۸

علی ؑ کجاست؟ ۱۹

بروز معجزه‌ای از پیامبر ﷺ ۲۰

سفارشات پیامبر ﷺ به سردار کزار ۲۰

حمله‌ی حیدرانه ۲۱

خروج حارث و عاقبت شوم او ۲۱

مرحب خیبری، دلاوری مانند یهود ۲۲

- ۲۳ ..... رجزخوانی مرحب
- ۲۳ ..... رجز حیدر کزار
- ۲۴ ..... آغاز نبرد و قتل مرحب
- ۲۵ ..... فرار یهودیان
- ۲۶ ..... بروز قدرت یدالله
- ۲۷ ..... بازتاب دلاوری شهسوار اسلام

ماجرای فدک

- ۲۸ ..... فرمان خداوند
- ۲۹ ..... تنظیم اسناد
- ۲۹ ..... بذل و بخشش و تثبیت مالکیت
- ۳۰ ..... درآمد سرشار فدک و موارد مصرف آن
- ۳۱ ..... فجایع پس از رسول خدا ﷺ
- ۳۲ ..... غضب فدک توسط عمال سقیفه

خطبه‌ی حضرت زهراؑ

- ۳۴ ..... آسوه‌ی حجاب به مسجد می‌رود
- ۳۵ ..... تمهید مقدمات
- ۳۶ ..... همه را به گریه درآورد!
- ۳۷ ..... آغاز خطبه و حمد و ثنای الهی
- ۴۴ ..... تمجید و توصیف پیامبر ﷺ
- ۵۰ ..... و آن گاه خطاب به حاضران فرمود

- ۵۱ ..... توصیف قرآن از زبان کوثر قرآن
- ۵۴ ..... اشاره به بعضی از حکمت‌های تشریع احکام الهی
- ۵۹ ..... بدانید، مردم، منم فاطمه!
- ۶۰ ..... رسول خدا ﷺ کیست و چه کرده است؟
- ۶۳ ..... توصیف وضعیت مردم پیش از ظهور اسلام
- ۶۵ ..... نقش امیرالمؤمنین (ع) در پیروزی اسلام
- ۶۶ ..... بیان خصوصیات علی (ع)
- ۶۷ ..... و شما، در آن لحظه‌های حساس چه می‌کردید؟!
- ۶۸ ..... بُروز فتنه‌ها پس از رسول خدا
- ۶۹ ..... اجابت دعوت شیطان از جانب شما!
- ۷۰ ..... داغ، بر شتر دیگران!!
- ۷۲ ..... و این قرآن است که پیش روی شماست!
- ۷۵ ..... نوشیدن شیر از زیر سرشیر!
- ۷۶ ..... آیا مانند دوران جاهلیت حکم می‌کنید؟
- ۷۷ ..... و این مانند خورشید، آشکار است!
- ۷۸ ..... ای پسرایی قحافه!
- ۷۹ ..... مگر سلیمان پیامبر ﷺ از پدرش داود نبی ﷺ ارث نبرد؟
- ۸۱ ..... آیا ما از دو ملت گوناگون هستیم؟
- ۸۴ ..... و آن روز پشیمانی سودی ندارد!
- ۸۵ ..... ای جماعت انصار...!
- ۸۷ ..... عظیم‌ترین مصیبت و بزرگ‌ترین بلا
- ۹۰ ..... ای فرزندان قبیله!

- ۹۱ ..... چرا به من پاسخ نمی دهید؟
- ۹۲ ..... شما تلاش گران راه اسلام بودید .....
- ۹۴ ..... این حیرت برای چیست؟
- ۹۵ ..... شما به دنبال راحتی هستید .....
- ۹۷ ..... آن چه گفتم قرآن درد بود و اتمام حجت .....
- ۹۸ ..... اکنون، این شما و این هم شتر لنگی خلافت! .....
- ۱۰۰ ..... پاسخ ابوبکر .....
- ۱۰۱ ..... نخستین جعل حدیث .....
- ۱۰۳ ..... آیا پدر من با قرآنی که خود آن را آورده است مخالف است؟! .....
- ۱۰۸ ..... فرا فکنی ابوبکر و انداختن گناه خویش به گردن مردم .....
- ۱۰۹ ..... و حضرت همه جماعت حاضر در مسجد را مخاطب قرار می دهد .....
- ۱۱۱ ..... درد دلی پر سوز گداز با پدر .....

پس از خطبه

- ۱۱۶ ..... و پس از پایان خطبه .....
- ۱۱۶ ..... بانوی بی نشان .....
- ۱۱۷ ..... درد دلی با وارث حقیقی فدک .....
- ۱۱۹ ..... عَجَل عَلٰی ظُهورک یا صاحب الزّمان .....

پیش‌گفتار

امروز سخن گفتن از «فدک» و مالک آن و فریادهایی که او در بازپس گرفتن آن بر سر متجاوزان کشید؛ فقط یک موضوع تاریخی و رویداد اتفاق افتاده در گذشته نیست؛ بلکه، بازخوانی این واقعه، شاخصی جهت تعیین حق از باطل است و موضع‌گیری امروز افراد دین‌باور، در قبال این موضوع، مشخصه‌ای است که درستی و نادرستی اعتقادات و باورهای آنان را تعیین می‌کند.

به راستی امروزه، اگر پژوهش‌گری فارغ از تعصبات فرقه‌ای و گرایش‌های مذهبی، به رویدادهای واپسین سال‌های حیات پیامبر اسلام ﷺ و روزهای پس از درگذشت او در منابع تاریخی موجود بینگردد، در نگاه نخست در تشخیص حق از باطل، دچار سردرگمی و حیرت فراوان می‌شود. او نزاعی را شاهد خواهد بود که در یک سوی آن اکثریت مردم مدینه که صحابه و همراهان پیامبر ﷺ هستند، قرار دارند. افرادی که سه روز بدن پیامبر ﷺ را دفن نکرده رها کرده و دور ابو بکر جمع شده

و با او به عنوان خلیفه‌ی پیامبر ﷺ بیعت کرده‌اند. اینجاست که محقق از خود می‌پرسد آیا همه‌ی اینان که سابقه‌ی هجرت، جهاد و همراهی چندین ساله با پیامبر ﷺ را داشته‌اند به راه خلاف حقیقت رفته‌اند؟ مگر می‌شود اینها که برای اثبات مدّعی خویش از پیامبر ﷺ حدیث نقل می‌کنند، دروغ بگویند؟ آیا آنها به پیامبر نسبت دروغ می‌دهند؟ آیا آن گروه دیگر که در تأیید این گفتارها شهادت می‌دهند، شهادتشان دروغ است؟

در طرف دیگر، اقلیتی - که تعدادشان به اندازه انگشتان دو دست هم نمی‌رسد - را می‌بیند که در مقابل این اکثریت ایستاده و راه آنها را بیراهه و باطل می‌دانند. اینان نه تنها از بزرگان و با سابقه‌ترین افراد در ایسمان، هجرت، جهاد و... هستند، بلکه جزء نزدیک‌ترین خویشاوندان پیامبرند.

این گروه اقلیت معتقدند که پیامبر ﷺ در آخرین روزهای حیاتش در مکانی به نام غدیر خم، به دستور خداوند، برای خویش جانشین تعیین کرده است و گروه اکثریت، مکرر رویداد غدیر خم هستند و می‌گویند: پیامبر ﷺ از دنیا رفته و برای خود جانشینی برگزیده است. حُبّ و بغض مورّخین و تحریف رویدادها، برده‌های ضخیمی بر روی حقیقت کشیده است که در بازخوانی صفحات تاریخ، هر پژوهش‌گری را در وحله‌ی اول سردرگم می‌کند. اما با وجود این همه ابهام و گذشت قرن‌ها، محکمی بسیار نیرومند برای تشخیص حق از باطل وجود دارد. ملاکی که احتمال کوچک‌ترین اشتباه و خطایی در آن راه ندارد. میزانی که، قرآن، پاکی و عصمت او را گواهی می‌کند.

شخصیتی که هم گروه اکثریت او را به صداقت و پاکی می‌شناسند و خشم او را خشم خدا می‌دانند و هم گروه اقلیت.

آن شخصیت، کسی نیست جز یگانه دختر پیامبر ﷺ، حضرت صدیقه طاهره، فاطمه زهرا (ع).

بانوی اسوه‌ای که به شهادت تاریخ از شدت عفاف در طول همه‌ی سال‌های حیات پدرش ﷺ، چه آن زمانی که در خانه‌ی پدرش پیامبر ﷺ بود و چه آن زمانی که در خانه همسرش علی (ع) بود، با آن که در آن خانه‌ها به مسجد باز می‌شد؛ اما حتی یک بار در مسجد حاضر نشد و در نماز جماعت پدرش شرکت نکرد.

اما ناگهان چه اتفاقی رخ می‌دهد و چه ضرورتی به وجود می‌آید که این بانوی سراپرده‌ی عصمت با آن شرایط خاص روحی و جسمی، از خانه خارج می‌شود و به مسجد می‌آید و غاصبان حقوق خویش را به محاکمه می‌کشد؟

آری، فاطمه زهرا (ع) نه فقط معیار حقیقت که تمام حقیقت است و گفتارش - که سند محکم حقانیت تشیع است - مانند آذر خشی است که خرمن باطل را در همیشه‌ی تاریخ خاکستر می‌کند.

طی چهارده قرن، شیعیان برای اثبات حقانیت خویش از استدلال‌های محکم حضرت زهرا (ع) بهره برده‌اند. شاعران متعهد شیعی نیز در حد توان خویش در مدح و منقبت و همچنین بیان مصائب حضرت زهرا (ع) قلم زده‌اند. اما متأسفانه موضوع ایراد خطبه توسط حضرت زهرا (ع) کمتر مورد توجه شاعران قرار گرفته است.

استاد انصاری در کتاب اسرار فدک از ۲۳۰ عنوان کتاب در موضوع فدک نام می برد که به زبان های مختلف نوشته شده و به طور اختصاصی به بحث خطابه فدک پرداخته اند.

از میان آن ها دو کتاب شعر زیر را نام می برد که این خطبه را به نظم کشیده اند:

۱. خطبه حضرت فاطمه علیها السلام ، کریم کاظمی

۲. خطبه منظوم ملکه اسلام فاطمه علیها السلام ، محمد افتخاری ساوجی
علاوه بر این ها:

۳. استاد غلامرضا سازگار در جلد نخست دیوان نخل میثم صفحه ۱۰۷ این خطبه را تا ابتدای پاسخ ابوبکر به نظم کشیده است.

۴. دو دریای رحمت ، دیوان محمد علی مردانی

۵. مرحوم علی اکبر خوشدل تهرانی با برداشتی آزاد کلیات خطبه را به نظم درآورده است.

مجموعه حاضر نیز به سهم خود تلاش می کند با زبان شعر به روایت این داستان درد و حماسه بپردازد. در این دفتر، داستان از سال هفتم هجری و واقعه ی فتح خیبر و تسلیم یهودیان فدک آغاز می شود و با بیان اعطای فدک به فاطمه علیها السلام توسط پیامبر صلی الله علیه و آله ، ادامه می یابد. سپس با بیان اتفاقات پس از وفات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به ترجمه ی منظوم خطبه حضرت زهرا علیها السلام می رسد.

برای تفکیک و تمایز گفتار حضرت زهرا علیها السلام با گزارش اتفاقات

پیش و پس از خطبه، وزن شعر از «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات» به وزن حماسی «فعول فعول فعول فعل» تغییر پیدا می‌کند. کوشش شاعر بر این بوده که تا حد امکان و ظرفیت شعر از حدود الفاظ خطبه خارج نشود.

در انتها نیز با درد دلی با وارث حقیقی ملک به یغما رفته‌ی فدک، یعنی وجود نازنین حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - سخن به پایان می‌رسد.

لازم به ذکر است که برای تهیه‌ی این مجموعه به کتاب‌های زیادی مراجعه شده است اما سه کتاب:

۱. اسرار فدک نوشته‌ی محمد باقر انصاری و سید حسین رجایی

۲. فدک از غضب تا تخریب نوشته‌ی غلامحسین مجلسی

۳. پیامی از سراپرده‌ی غیب تألیف و ترجمه‌ی عبدالله رضاداد

به عنوان پایه‌ی کار قرار گرفته است. لذا پژوهش‌گرانی را که به دنبال اسناد و مدارک گزارشات مطرح شده در این مجموعه هستند به این سه کتاب ارزشمند ارجاع می‌دهیم.

بخش‌هایی از این مجموعه در ایام فاطمیه سال ۱۴۳۴ (نوروز ۱۳۹۲) توسط گروه فرهنگی میثم، به صورت نماخوانی و نقالی در برج آزادی تهران اجرا شد و در چند قسمت از سیمای جمهوری اسلامی ایران پخش گردید.

بر خویش لازم می‌دانم از همه‌ی عزیزانی که به طرق مختلف، این کم‌ترین را در انجام این کار یاری کردند تقدیر و تشکر کنم.

خداوند پاداش همه‌ی ما را شفاعت حضرت زهرا علیها السلام در روز قیامت
قرار دهد.

به امید ظهور آخرین فرزند معصوم حضرت زهرا علیها السلام

تهران؛ شب اربعین حسینی ۱۴۳۵

دی ماه ۱۳۹۲

عیسی ثاقب بخشایش

ISASAGHEB@YAHOO.COM